

RENAȘTEREA

Trecut în registrul special dela Tribunalul Cluj, Secția III, sub Nr. 111-1938.

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Bun de imprimat

Nr. 2300/1939 Pres.

† NICOLAE

*Din mila lui Dumnezeu dreptcredinciosul Episcop
al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului.*

*Iubitului cler și popor har și milă și pace dela Dumnezeu
Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos.*

Indrăzniți, eu am biruit lumea!
Ioan 16, 33.

Iubiții mei fii sufletești,

Luminatul praznic al Învierii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos îl sărbătorim anul acesta în împrejurări neobicinuite. N'au trecut decât douăzeci de primăveri, decând — după marea involburare a neamurilor — s'a așezat iarăși pacea în aceste părți ale lumii. Creștinul scăpat din noroiul tranșelor, din zgomotul asurzitor al obuzelor ucigătoare, și 'ntors acasă de pe câmpiile morții, a dat slavă și mulțumită bunului Părinte ceresc, care s'a îndurat și — după patru ani de cumplite izbeliști — a întins peste țările învrășmășite curcubeul păcii.

Indeosebi caldă și curată a fost mulțumita și slava noastră către Dumnezeuul părinților noștri, care binecuvântând strădaniile și jertfele noastre ne-a ajutat să ne zidim țara nouă, casă în care să lăcuim împreună toți cei de-un sânge și de-o lege.

Ca să ne arătăm vrednici de atâta îndurare cerească, am purces la muncă zorită, fiecare la locul întru care a fost așezat, spre a ne rostui o viață tot mai fericită și spre a ne înțări scumpa noastră țară, care ne adăpostește și ne hrănește cu dragoste de mamă. Mai ales de când bunul Dumnezeu ne-a rânduit căpetenie înțeleaptă și plină de neadormită trezvie pe M. Sa Regele Carol II, țara noastră pacinică a purces pe drumul unei îmbucurătoare propășiri.

Ci iată că lumea s'a tulburat din nou. Norii vrășmășilor se învăluiesc din nou deasupra capetelor noastre. La hotarale țării s'aude zângănit de săbii și tropot de copite neastâmpărate.

Pentru paza bună a acestor hotare împotriva oricărei năvăliri, o parte din frații noștri, au fost chemați sub steag. Și ei au alergat la datorie voioși și plini de însuflețire, așa cum au alergat oridecâteori au fost chemați să apere țărana scumpă în care-și dorm somnul de veci părinții noștri. Ca un singur om așa s'au ridicat fiii nației românești la chemarea legiuitei cărmuirii. Cu pas hotărât, cu inima încinsă de flacăra sfântă a iubirii de țară și cu voința oțelită spre a înfrunta vitejește pe orice vrășmaș, ce s'ar încumeta să vină asupra noastră, ostașii Regelui Carol II au împânzit mai ales meleagurile Ardealului nostru, stând de strajă până se vor risipi norii...

Iată, iubiții mei fii sufletești, pricina pentru care, cu trupul, ei nu sunt printre noi în această mare zi de praznic și nu-și pot pleca genunchii, ca altădată, alături de noi, în fața altarelor strămoșești. Dar împreună cu noi sunt și ei în marea biserică a patriei noastre, al cărei altar îl păzesc cu credință nestrămutată; și împreună cu noi sunt și ei sub cerul aceleiaș patrii, cer care se boltește — ocrotitor — deasupra noastră a tuturor.

Ei nu se tulbură și nu se 'nspăimântează întru inimile lor, ci se bucură cu noi, cântând cântarea de biruință: *Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din urmări vieață dăruindu-le.*

Iubiții mei fii sufletești! Toate praznicile așezate de sfânta noastră Biserică sunt prilejuri de bucurie ziditoare de suflet.

De aceea le și cinștim pe toate, după strămoșeasca noastră datină. Cinștim pe sfântul Gheorghe și pe Marele mucenic Dimitrie pentru statornicia în credință și pentru îndrăzneala cu care s'au oștit împotriva vrășmașilor lui Hristos; cinștim pe sfântul Nicolae pentru nemărginita lui bunătate; cinștim pe marii ierarhi Vasile, Grigorie și Ioan pentru înțeleapta lor vieață și pentru nestrămutata credință cu care au stat în slujba Bisericii lui Hristos; cinștim pe sfinții — și întocmai cu apostolii — împărați Constantin și Elena, cari de pe strălucitoarele lor scaune domnești au înlesnit lățirea legii noastre creștinești; cinștim pe sf. Ioan Botezătorul pentru asprimea vieții lui de pustnic și pentru răsunătoarea propoveduire cu care a gătit calea Domnului; cinștim sf. Cruce prin care ne-a venit mântuirea; cinștim pe strădalcii și 'ntru tot lăudații Apostoli și ucenici ai Domnului; cinștim pe toți ceilalți sfinți pentru tăria vârtuții lor și preamărim, mai ales, pe prea sfânta, prea curată, prea binecuvântata, de Dumnezeu născătoarea și pururea Fecioara Maria; proslăvim după cuviință nașterea și botezul Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos și Schimbarea la față, preacuratele lui Patimi și moartea Lui pe Cruce. Dar cea mai împodobită cunună a slăvirii noastre o dăm praznicului Învierii, fiindcă Învierea este cea mai înaltă arătare a Dumnezeirii lui Hristos, cea mai vădită mărturie a iubirii lui Dumnezeu către oameni și cea mai nesmintită cheazășie a izbăvirii lumii din robia păcatului și a morții.

De sigur și *vieața* Mântuitorului nostru Iisus Hristos a fost o vieață fără asemănare, dumnezeiască, vrednică de toată minunarea noastră. Căci în ea s'a vădit cea mai desăvârșită bunătate, cea mai înaltă înțelepciune, cea mai statornică credință, cea mai eroică nădejde și cea mai caldă iubire de Dumnezeu și de oameni. Dar dacă toată dumnezeiasca frumusețe a acestor vârtuți și tot belșugul de fapte izvorâte din ele ar fi fost pecețuite pentru totdeauna de lepedea rece de pe mormântul Domnului, durerea și desnădejdea s'ar fi stăpânit peste inimile celor ce urmaseră pe Hristos în vieață. Credința lor în dumnezeirea lui Iisus s'ar fi sdruncinat și li s'ar fi clătit credința în izbăvitoare putere a morții Lui pe cruce.

Într'adevăr, această durere și desnădejde a și cuprins pe ucenicii Domnului, după așezarea în mormânt a dumnezeescului lor Dascăl. Dar a urmat, a treia zi, Învierea. Tatăl cel din ceruri a dat fiilor pământului cel mai vădit semn, că jertfa Fiului Său a fost bineprimită, că ea a surpat păcatul, a biruit moartea și că 'mpăcare s'a făcut pentru totdeauna între cer și pământ. Ucenicii s'au încredințat atunci, că Hristos este Fiul lui Dumnezeu celui viu și că El rămâne cu ei și cu toți cei ce cred în El, până la sfârșitul veacurilor. Iar după înălțarea Lui la cer și după ce au primit mângăiere și întărire dela Duhul Sfânt, acești ucenici s'au făcut neînfricați propoveduitori ai Legii celei nouă. Vestirii lor nimic nu le-a mai putut sta împotriva: nici foamea, nici setea, nici frigul, nici golătatea, nici prigoana, nici bătaia, nici temnița, nici moartea. Din gura Mântuitorului auziseră doar îndemnul: *„Indrăzniți, eu am biruit lumea!”* (Ioan 16, 33). L-au auzit cu trezvie și l-au urmat cu credință. Și au răzbit astfel prin toate năcazurile, la biruință. Căci chiar când, uneori, *omul cel din afară se strica, cel dinlăuntru se înnoia și se întăria prin Domnul* (II Cor. 4, 16).

Învierea făcuse din neputințioșii pescari — neînfricați ostași ai împărăției lui Dumnezeu.

Iată, iubiții mei, dece-i atâta potop de lumină în suflete și — atâta potop de vieață în mijlocul firii, la praznicul sfințelor Paști! Și iată dece, învăluți în dumnezeiasca strălucire a Praznicului, cântăm toți într'un glas și într'o simțire cântarea cu

care s'au mângâiat în viață și s'au întărit în necazuri părinții noștri: *Ziua Învierii — și să ne luminăm cu prăznuirea și unul pe altul să ne îmbrățișem; și să zicem fraților și celor ce ne urâsc pe noi și să iertăm toate pentru Înviere.*

În această cântare ne strigăm obșteasca bucurie de sfintele Paști; dar tot din ea se cuvine să desprindem și înțeleptele povețe și porunci pentru creștineasca noastră viațuire.

Să iertăm deci greșelile unii altora și să ne îmbrăcăm în haina de lumină a iubirii, care *îndelung rabdă, se milostivește, nu pizmuește, nu se semețește, nu se trufește, nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu gândește răul; nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr; toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește și niciodată nu cade.* (I. Cor. 13, 4—8). Lepădând pe omul cel vechiu cu patimile lui, cu vrerile lui cele rele și cu toate păcatele aducătoare de moarte, să ne îmbrăcăm în Hristos, ca fiind făpturi nouă, Lui să-i slujim. Zidiți întru Hristos, nu ne vom teme de nimic, ci vom privi cu seninătate toate potrivnicile vieții de oriunde ar veni ele. Fiindcă chiar slăbiți uneori de valorile acestor potrivnicii, ne vom simți tari întru Hristos, care ne întărește (II Cor. 12, 10). Indrăznind cu Hristos, care a biruit lumea, vom birui și noi pe vrășmașii noștri. Trecând cu Hristos prin patimi și moarte, ne vom învrednici și de strălucirea Învierii. Și 'mbujorați de lumina vieții celei nouă, plini de fericire vom striga împreună cu Sf. Apostol Pavel: *Unde-ți este, moarte, boldul tău? Unde-ți este, iadule, biruința ta?* (I Cor. 15, 55).

Drept aceea, iubiții mei, fiți tari, neclătiți, sporind întru lucrul Domnului pururea, știind că osteneala voastră nu este deșartă. (I Cor. 15, 58).

Fiți credincioși slujitori ai lui Hristos, care cu moartea pe moarte călcând, ne-a dăruit viață vecinică — și Bisericii Lui dreptmăritoare. Fiți credincioși slujitori slăvitului nostru Rege Carol II, care cu neadormită grijă ne cărmuește spre limanurile însoțite ale măririi noastre naționale; și fiți frați iubitori și jertfelnici între olaltă, ajutându-vă și întărindu-vă întru năcazuri și nepizmuindu-vă unii pe alții întru bucurii.

Așa să vă luminați și să vă veseliți cu prăznuirea Sfințelor Paști!

Cu aceste gânduri și cu aceste povețe, pe cari vi le trimit cu toată părintească dragoste, vă împărtășesc arhierescă mea binecuvântare, rugând pe bunul Dumnezeu să vă învrednicească a petrece marele praznic al Învierii Domnului în pace, în bucurie și în duhovnicească îndestulare — și a-l ajunge întru mulți fericiți ani.

Hristos a înviat!

Darul Domnului nostru Isus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi, cu toți.

Data în reședința noastră episcopescă din Cluj, la Praznicul Sfințelor Paști din anul Domnului 1939.

Al vostru, al tuturor, de tot binele voitor,

† NICOLAE

Episcop

PRAZNICUL JERTFEI

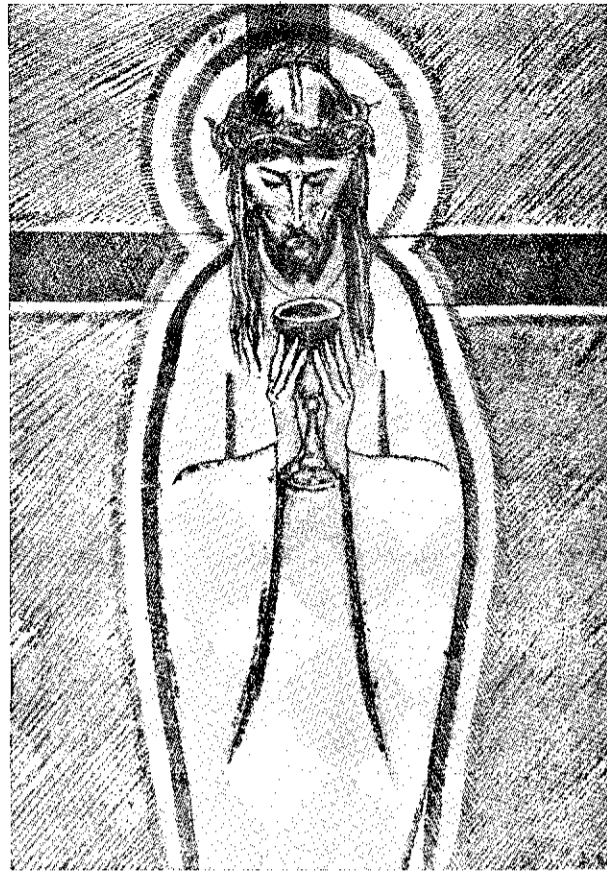
Totdeauna am simțit în preajma Paștilor o dorință mai vie ca altădată, de a mă apropia de paginile sfinte, cari zugrăvesc marea dramă de pe Golgota. Atmosfera din săptămâna Patimilor, cu slujbele ei pline de misticism și tristețe, te chiamă irezistibil la meditație adâncă asupra rostului vieții omenesti, căreia Mântuitorul i-a dat cea mai sublimă interpretare, din câte au putut fi imaginare vre-odată.

Nu este lectură mai senină și mai odihnitoare, mai impresionantă și mai răscolitoare, împletită deci din armonii și contraste ca aceea ce se desprinde, într'o gradație nebănuită, din filele milenare ale Bibliei, cu

privire la destinul nostru pe pământ.

Recitesc emoționat marele colocviu dela cina cea de taină, așa cum ni-l redă plin de cerească inspirație ucenicul iubit al Domnului, și-mi dau seama că el este sinteza măreață, spovedania copleșitoare lăsată de Iisus omenirii din toate veacurile.

Dela nașterea umilă din Betleem și până la intrarea triumfală din Ierusalim se reface în culori animate tabloul de lumină și bunătate, de iubire și minune ce s'a revărsat fecundă peste o lume a nădejzilor și răutăților. Din fiecare cuvânt rostit acolo în foisorul serii melancolice, fășneau imagini văzute și fapte trăite, adevăruri confir-

Mântuitorul

mate și prevestiri dureroase, cari rezumau o viață divină și concretizau un ideal de mântuire.

Ucenicii ascultau uimiți pe Învățător, și inima lor se frământa în bucurii și întristare. Era ceasul greu al despărțirii, când amintirile scumpe de ieri se legau cu întâmplările negre ale ceasului de mâine. Iisus a subliniat mai mult decât oricând două idei conducătoare ale doctrinei lui: iubirea și jertfa. „Aceasta este porunca mea să vă iubiți unul pe altul, precum v'am iubit eu“; „mai mare iubire decât aceasta că cineva să-și pună sufletul pentru prietenii săi nimeni nu are; voi prietenii mei sunteți, de veți face câte vă poruncesc.“

Astfel vom desluși ușor sensul adevărat al Paștilor: e praznicul iubirii și al jertfei creștine. Hristos s'a sacrificat pentru oamenii din lume, ca să le deschidă drumul necunoscut al vieții ideale și eterne. Era concepția nouă și îndrăzneată, care răsturna toată cugetarea veche, și de aceea așa de greu accesibilă chiar ucenicilor, umblați în școala dumnezeescului Îndrumător. N'a fost suficientă numai răstignirea și moartea, ci a trebuit să se producă și suprema minune a Învierii, pentru ca îndoielile să cadă definitiv și triumful noului ideal de viață să fie desăvârșit.

Certitudinea aceasta era deocamdată numai pentru apostolii credincioși și un mic număr de popor. S'au scurs veacuri de atunci, în propoveduire entuziastă și jertfe cumplite, pentru ca simbolul crucii să se afirme tot mai cuceritor în sufletul neamurilor convertite. Și privind în cartea sbuciumului omenesc, vom constata repede, că n'a fost idee pentru care lumea să fi pătimit

și sângerat mai mult, decât tocmai ideea creștină. Sub ochii noștri s'a desfășurat doar în Spania cea mai zguduitoare tragedie, iar dincolo de Nistru plâng milioane de credincioși sub teroarea păgână a comunismului distrugător de altare.

De altfel clocotul Europei de azi nu este decât o probă tristă a încercărilor crude prin care trebuie să treacă mereu creștinismul, ca izvor sacru al înțelegerii unice dintre neamuri.

Adevărurile evangheliei trăiesc se pare numai la suprafață în sufletul popoarelor, căci altfel e cu neputință să-ți explici acea pasiune bolnavă de robire a celor mai slabi, acel diabolic vânt de înarmare spre a întimida și cuceri „spații vitale“, cari nu sunt totdeauna necesități inexorabile, ci ambiții de grandomanii, insensibili la catastrofele ce le deslănțuie asupra omenirii.

Violența nu înlătură conflictele dintre State, decât în chip trecător. Ceea ce poate împăciiu indivizii ca și popoarele a fost în toate vremile iubirea în Hristos, fiindcă ea știe să înțeleagă și să jertfească. Iată Anglia, cel mai puternic imperiu al lumii, ce dovezi de concilianță dă, socotite chiar ca o slăbiciune, față de provocațiunile războinice ale adversarilor ei, numai pentru că acolo trăiește mai vie decât în alte țări, credința religioasă.

Sărbătoarea Învierii din acest an pune în cea mai strigătoare evidență actualitatea credinței, ca element suveran al existenței onorabile și a păcii dintre națiuni. Al credinței așa cum ne-a dat-o Iisus Nazarineanul prin iubirea și jertfa lui, spre a coborî pe pământ împărăția lui Dumnezeu.

I. Mateiu

AVERTISMENT DIVIN

Este un obicei păstrat în tradiția bisericii noastre din Ardeal ca la slujba sf. Maslu din Vinerea Patimilor, la cea din urmă evanghelie a slujbei acesteia, preotul să întindă sf. carte unui copil, care să o deschidă unde vrea. Preotul citește evanghelia indicată de copilul nevinovat și o tâlcuște ca un avertisment special dela Dumnezeu pentru acele zile. Faptul acesta are o repercusiune impresionantă asupra credincioșilor.

Și s'a întâmplat în anul trecut la sf. Maslu din Vinerea patimilor, ca potrivit acestui obicei, în două biserici din Cluj doi copii să deschidă sf. evanghelie la acelaș loc și să indice aceeași evanghelie de citit.

Am zis că „s'a întâmplat“. Oare întâmplare să fi fost acest fapt? Nu. Noi ca buni creștini trebuie să credem că a fost o vestire de sus, din ceruri, un avertisment dela Dumnezeu, ca să ne întoarcem din calea răătăcirilor la calea adevărului propovădit de Isus Hristos.

Căci ce cuprindea această evanghelie? Evangelistul Luca vorbește într'ansa de slugile datoare să aștepte cu cinste pe stăpânul lor.

„Nu te teme turmă mică că a binevoit Domnul vostru să vă dea o nouă împărăție. Deci vindeți avuțiile voaste și faceți milostenie, faceți-vă pungii, cari nu se învechesc, comoară neîmputinată în ceruri, unde furul nu se apropie și moliile nu o strică, că unde este comoara voastră acolo este și inima voastră. Să fie mijlocul vostru în-cins și făclile aprinse. Fiți și voi ca slugile, cari așteaptă pe Domnul ca viind îndată să-i deschidă. Fericite sunt slugile pe cari viind Domnul le va afla priveghind. Și vai de slugile pe cari le va afla durmind. Deci fiți gata și voi că în ceasul în care nu gândiți fiul omului va veni“ (Luca 12, 32).

Meditați puțin asupra acestor cuvinte ale Mântuitorului și veți avea senzația precisă că ele sunt o poruncă pentru toți oamenii și în zilele acestea. Ele cuprind o înaltă semnificație morală pentru ziua marelui praznic al învierii Domnului, când toată lumea creștină este chemată să se reculeagă și să-și purifice sufletul în văpaia adevărilor vecinice ale Mântuitorului.

Și veți înțelege că avertismentul dat slugilor necredincioase ne sună și nouă celor de astăzi. Dumnezeu ne vorbește prin intermediul celor doi copii nevinovați, cum zice însuși Iisus Hristos în alt loc, că

prin gura pruncilor se vestește adevărul și ne chiamă să ne întoarcem din căile stricăciunii până când nu va fi prea târziu, căci nu știm ziua și ceasul când fiul lui Dumnezeu ne va chema la judecată.

De două mii de ani stăruie această chemare neconținut din pragul altarelor către omenime. Iisus însuși a fost intruparea poruncilor lui Dumnezeu chemând oamenii să se facă mai buni. Și Iisus a vorbit așa ca să-l înțeleagă și vameșii și fariseii, și pescarii și toți păcătoșii pă-mântului.

Iisus a preconizat egalitatea spirituală și morală pe baza principiului de iubire a deaproapelui, singura temelie a armoniei sociale, care poate garanta bunăvoire între oameni. Și această ideologie și-a pecetluit-o cu sacrificiul său pe crucea de pe muntele Golgota. Iar lozinca aceasta s'a vestit de atunci fără încetare până astăzi. Și totuși și astăzi, poate mai mult ca altădată, este lumea plină de vameși și farisei. Trăim probabil o nouă Vinere a patimilor pentru ispășirea păcatelor noastre. Căci și comoara noastră se vede că este cutropită de păcate și unde este comoara noastră acolo este și inima noastră.

În zilele legate de marele praznic al Învierii se cade deci să nu trecem cu nepăsare peste avertismentul ce ni-l dă Dumnezeu prin intermediul celor doi copii. Să ne revizuim conștiințele, să deschidem larg ușa sufletului nostru ca să între în-trânsul cuvântul evangheliei. Să fim asemenea slugilor credincioase, pe cari, viind Domnul, le va afla priveghind.

Urmând această cale suntem siguri că după orice Vinere a patimilor trebuie să urmeze și ziua luminoasă a învierii.

Dr. Seb. Stanca

La zi de Paști.

În d'albe zori
Cu dulci flori,
Sunet de-aramă
Voios ne chiamă,
La închinat,
Căci azi
Hristos a înviat.

Din răsărit
În suflet smerit
O rază divină
Cu val de lumină
S'a revărsat,
Căci azi
Hristos a înviat.

Nădejdi senine
În inimi creștine
Ne vin ca dar,
Cerescul har
Din plin s'a dat,
Căci azi
Hristos a înviat.

Un suflet sfânt,
E pe pământ,
Căci din mormânt
Ceresc cuvânt,
Azi ne-a srigat:
Hristos a înviat!

Voi preamăriți!...
Ori cei trudiți,
Vă nizuți
Ca să simțiți,
Cu adevărat,
Că azi
Hristos a înviat?..

Pr. Nic. German-Rohia.

„S'A SFÂRȘIT!...“

Vineri în 15 Nisan, anul 33 al erei creștine în ajunul sărbătorii iudaice Pascha, Mântuitorul lumii se aduce pe sine jertfă de bună voe pentru păcatele omenirii. Dupăce trei ani încheiați neîntrerupt propovădu-este dumnezeasca înțelepciune, chemând lumea la o viață nouă, dupăce revarsă în sufletele obidite mângăerea și nădejdea de mai bine, dupăce zi de zi pleacă urechea la vaetele celor suferinzi, vindecându-i cu puterea sa supraomenească de toate boalele, se răstignește pe lemnul crucii între doi tâlhari.

El, Fiul lui Dumnezeu, personificarea iubirii față de oameni, El care n-a cunoscut ce-răul, ura și răzbunarea, e prins de farisei și sinedriști, unelte oarbe ale iadului, e judecat cu mărturii mincinoase, e condamnat la cea mai rușinoasă moarte. Abia la cinci zile după intrarea lui triumfală în Ierusalim, mulțimea care-l primise cu osanale și stâlperi de finie, ca pe un rege, îl urmează pe drumul golgotei, hulindu-l și batjocorindu-l. El, dumnezeescul vlăstar al familiei Davidice, a cărui față s'ar fi bucurat profeții s-o vadă, cel mai autentic rege al împărăției divine, cu fruntea încununată de spini, scuipat și biciuit de cruzimea omenească, se încovoae sub povara lemnului de răstignire.

Pe vârful de deal, având la picioare Ierusalimul, pironit pe cruce, șase ore în arșița nemiloasă a soarelui de primăvară, își dă viața cu fiecare strop de sânge ce-i curge din ranele cuelor. Șase ore trebuie să privească cruzimea celor cari se bucură de suferința și moartea unui nevinovat; să privească durerea mută a unei mame iubitoare și a câtorva ucenici credincioși, pe cari îi lasă în lume, ca pe niște miei în mijlocul lupilor.

La ora trei după masă, calvarul se sfârșește, ultimele cuvinte îi înfloresc pe buzele uscate de chinurile morții. Șoptește abea: „S'a sfârșit“ și imediat: „Părinte, în mâinile tale încredințez sufletul meu“. Capul i se pleacă într'o parte — este mort.

Precum toată viața, așa i-a fost și sfârșitul.

„S'a sfârșit“ în gura Mântuitorului nu este strigătul de disperare, al omului dornic de viață, al omului despoiat de acest bun împotriva voinței lui, al omului legat de plăcerile lumii până în adâncul ființei lui, ci strigătul de triumf al învingătorului.

Deși șoptit abia triumful, răsună cu puterea tunetului până la marginile Pământului. Inșpăi-

mântă iadul cu toate puterile lui, înșpăimântă toate uneltele răului; entuziazmează și întărește pe râvnitorii după mântuire; marchează bariera dintre două lumi.

„S'a sfârșit“ rostite pe crucea Golgotei înseamnă că scopul urmărit de Dumnezeu prin trimiterea Fiului în lume este ajuns. Murind Hristos ne asigură, că ceea ce a promis în momentul incarnațiunii lui în trup omenesc, este realizat. Și într'adevăr, El a observat toate dispozițiile Părintelui ceresc, până în cele mai mici amănunte cu toată rigurozitatea. Profețiile s'au împlinit. Nici o singură împrejurare dela venirea lui în lume până la plecare, nu este în afară de ceea ce s'a prevestit despre El. Plecând dintre noi ne poate spune: „misiunea mi-am împlinit-o“.

„S'a sfârșit“ înseamnă că jertfa este adusă. Iadul nu-i mai poate provoca nici o suferință. Ceasul în care lumina a fost lăsată pradă întunecului a trecut. Patimile sunt la sfârșit. Fiul lui Dumnezeu a golit paharul, până la fund.

„S'a sfârșit“ înseamnă, că opera Mântuirii e împlinită. Prețul răscumpărării pentru sclavii păcatului, este plătit. Jicinirea adusă lui Dumnezeu de primii oameni, este satisfăcută. Cerul se impacă cu Pământul. Harul divin se coboară în lume. Cerul se deschide pentru intrarea celor ce caută mântuirea. Biserica a luat ființă, cu toate tainele ei salvatoare și întăritoare de suflete.

Câtă mângăere, câte nădejdi și învățături pentru noi în aceste cuvinte ale crucii. Dacă ele ne vestesc realizarea răscumpărării din blestemul păcatului, ne deschid perspectiva unei vieți libere și orizontul larg al fericirii vecinice; tot ele sunt un permanent semn de întrebare pentru toate străduințele noastre zilnice. Jertfa lui Hristos lipsită de înțelegerea și voința noastră de îndreptare, s'a făcut zadarnică. Ea trebuie să ne miște până în adâncul sufletului, să se fixeze în mintea noastră, ca un suprem exemplu de iubire dumnezească, ca încoronarea unui ideal de viață. Ea trebuie să schimbe mersul vieții noastre după tipul lui Hristos.

La picioarele crucii lui azi să învățăm, ce înseamnă a fi creștini, ce înseamnă porunca dată nouă: „De vrea cineva să vie după mine, să-și ia crucea și să-mi urmeze“. Aci este școala împlinirii voinței lui Dumnezeu, școala suferinței pentru câștigarea supremului bun, cetățenia împărăției lui Dumnezeu.

Pe pământul udat de sângele Mântuitorului la umbra crucii lui numai, mintea omului primește acea rază de lumină cerească, care-l pune în situația de a distinge valorile vieții. Aci înțelege zădărniciia preocupărilor de lucruri trecătoare, și apreciază străduința pentru bunurile vecinice. Aci nu mai este diferența între bogat și sărac, între rege și cerșitor, ci numai între bun și rău, între sclavul păcatului și următorul lui Hristos.

Jertfa lui Hristos nu trebuie să se facă zadarnică prin nepăsarea noastră. De sângele lui trebuie să dăm seamă în fața supremului judecător.

Prețul răscumpărării nu poate fi irosit de nelegiuirea noastră. De aceea cuvintele jertfei împlinite: „s'a sfârșit“ trebuie să le păstrăm permanent treze în inimă. De câte ori păcatul în multiplele-i forme tinde să ne ademenească, ele să ne fie pavăză, ele să ne amintească de prețul răscumpărării noastre. Căci vai de acela, care-și aduce aminte de ele numai în clipa morții. „S'a sfârșit“ înseamnă pentru el încheierea unei vieți de mulțumiri, de onoruri, de bunuri, de plăceri, unei vieți legate numai de Pământ. În pra-

gul mormântului pe toate le lasă, numai povara păcatului îi rămâne, să-i fie mărturie în fața judecătorului. Moare cufundându-se în adânc, unde totul îi este necunoscut, unde nu-l întâmpină nici un zâmbet prietenos, ci numai tristețea și suferință.

În schimb ferice de cel ce n-a uitat rostul acestor cuvinte în viață. Și el le repetă în pragul morții. Rostindu-le înseamnă că-și încheie viața de luptă împotriva răului, că a ajuns obiectivul final al unei vieți pătrunsă de împlinirea datoriilor. Credința și-a păstrat-o, luptă bună a luptat, iar acum îl așteaptă răsplata celor drepti. Moartea nu-l îngrozește. Este numai un popas al vieții ce se continuă. Pământul nu-l regretă, căci multe suferințe i-a procurat, cerul i se deschide. E fericit.

Doamne, Fiule al lui Dumnezeu, de pe crucea chinurilor tale, privește-ne azi cu dragostea cu care ai îmbrățișat pe ucenicii tăi, și ne dă și nouă puterea să luptăm pentru idealul ce ne-ai arătat, ca și noi în apusul vieții să putem repeta strigătul învingerii tale: „S'a sfârșit!“

Prof. Dr. L. G. MUNTEANU

fost testamentul Fiului lui Dumnezeu, lăsat urmașilor săi, creștinilor din toate veacurile? Căci, sigilarea acestui testament s'a făcut la răstignirea, Sa prin jertfirea crudă și nemiloasă a scump sângelui Său. Câți picuri de sânge atâtea cuvinte, câte loviri, scuipări, și bătaii de ciocan, atâtea peceți cari închid voința lui Dumnezeu Fiul, de a eterniza pildele și învățăturile Sale, pentru folosul omenirii suferinde.

Fericiți sunt cei cari au înțeles această grea moștenire. Mulți au văzut curgând sângele Mântuitorului dar prea puțini i-au înțeles rostul și prea puțini s'au mântuit dintre acești privitori. Evreii s'au scandalizat, iar păgânii l-au socotit o nebulie.

Numai învățăceii Săi au înțeles acest sânge care a curs din belșug pentru întărirea moștenirii lui Iisus Hristos, pentru întărirea Noului Testament.

Valabilitatea fiecărui testament impune anumite condițiuni legale. Să cercetăm deci existența acestor condițiuni la testamentul lui Hristos. Să cercetăm valabilitatea sa formală, conținutul și condițiunile ce trebuie îndeplinite de oameni, pentru a se putea face părtași moștenirii sale celei vecinice, și în special pentru a dobândi iertarea păcatelor.

De regulă se cere pentru ca testamentul să fie valabil, să fie scris cu mâna proprie de testator, sau să aibă un număr anumit de martori.

Testamentul lui Iisus Hristos a necesitat formalități mai grele

și cerințe speciale puse de Dumnezeu Tatăl, pentru a se putea șterge păcatele oamenilor. A fost scris în Scriptură ca Iisus să-și scrie testamentul Său cu sângele propriu, și să-l verifice cu moartea cea mai grea și mai rușinoasă, moartea pe cruce, în fața lumii întregi.

Orice testament intră în vigoare după moartea testatorului, care se presupune totdeauna a fi o moarte naturală.

Oamenii fac testeamente pentru caz de moarte. Hristos a murit însă pentru a întări prin moarte testamentul său. La El prevaleară testamentul. Moartea a fost numai pecetea testamentului. Pentru validitatea testamentului său n'a fost suficientă o moarte naturală. S'a cerut o moarte tragică și sângeroasă în fața lumii întregi, ca o răbufnire crudă a păcătoșeniei omenești față de Mântuitorul său. „Acest sânge pe care îl văd curgând pentru iertarea păcatelor, este sângele legii celei nouă“, zice apostolul Pavel, iar Iisus însuși spune la cina cea de taină: „Beți dintru acesta toți, acesta este sângele meu al legii celei nouă, care pentru voi și pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor“.

Pentru a putea primi oamenii moștenirea dumnezească, a trebuit să ne spele întâiu păcatele prin jertfirea sângelui său. Decăderea omului cerea această imensă jertfă. Păcatele noastre l-au purtat deci în grădina olivilor, înaintea judecății strămbe a lui Pilat, înaintea lui Caiafa, l-au dus pe Golgota, ca să ne răscumpere.

NOUL TESTAMENT

De câteori se desparte un om muritor de lumea pământescă, ne întrebăm: care a fost vrerea sa din urmă, care a fost testamentul său?

Fac testeamente oamenii simpli, și fac testeamente cele mai

alese personalități ale societății omenești. Fiecare testează ceea ce a avut în viață, comori pământești sau sufletești.

În fața crucii și morții Mântuitorului nostru Iisus Hristos se pune aceeași întrebare: care a

FOILETON

ISUS DE VALURI

de OCTAVIAN GOGA

*In noaptea-aceea neagră și târzie
Călătorea departe uraganul,
Cu repezi pași împinși de vijelie,
Cu repezi pași de repede pierzare,
Când peste-albastra apelor mânia
S'a deslușit Isus Nazarineanul,
Cu brațu 'ntins spre binecuvântare...*

*Apostolii, cu teamă și mirare,
Și 'n preajma lor îngenunchiat poporul,
Înfiorați de mândra arătare
Stăteau la mal, privind pe 'nvățătorul
Ce-alunecând pe-a undelor cărare,
Inainta prin trâznul și genune...*

*Pe urma lui, supuse de minune,
Pe rând primind cereasca lui mustrare,
Se potoleau furtunile nebune,
Și firea 'ntreagă-i resimțea fiorul...
Scăpau corăbii prinse de vârtoare,
Din nou vieța se 'ntorcea pe valuri,
Când păsări albe, reluându-și sborul,
Pescarii veseli năzuiau spre maluri...*

*Și 'n vreme ce ființa-i zâmbitoare
Impurpurată 'n sfânt' aureolă
Se prelungea topită 'n depărtare,
Strălucitoarea cerului cupolă,*

*Cu praf de stele luminând decorul,
Se aprindea mai tare, tot mai tare,
Ca să apară 'n drum Mântuitorul,
Semănător de liniște pe mare!*

*Legendă veche, plină de 'nțelesuri
Ce-ai luminat prin veacuri de rugină,
Și 'n rătăcirea negrelor eresuri
Ai mângâiat singurătăți sihastru,
Legendă veche, floare de lumină,
Azi tot mai mult cu taina ta mă 'mpresuri...*

*Corăbier bolnav al vremii noastre
Mi-e prora frântă și zdrobit catargul,
De-atât potop de vifor și dezastre,
Dar ochii mei tot mai visează largul...
Te chem deci, blând îmblânzitor de fiare
Tu care împaci hotare cu hotare
Și picuri dulce liniștea uitării
In bietul suflet văduvit de mamă;*

*Ori-unde ești, și orișicum te chiamă,
Tămâia mea de ucenic te-așteaptă
Stăpân măreț al valurilor mării,
Tu care 'nfrâni în adâncimi vulcanul,
Prea milostive Crist de legea nouă,
Spre tine 'n noapte ruga mi se 'ndreaptă...
Și mi te-arată iarăși oceanul
Cum întinzându-ți mâinile amândouă,
Spui lumilor cuvântul: Pace vouă!*

Din volumul de poeme postume intitulat „Din larg“, apărut în ediția Fundațiilor regale. Prețul 60 Lei.

Locul de reședință al primilor oameni.

Ebraicul „edho“ (negură) indică în general un ținut din nord (țara negurilor). Suedezul „Ed“ (pădure); „hed“ (bărăgan); danezul „hede“ (bărăgan); islandezul „haidajörd“ (bărăgan); slavul „edin“ (pustiu). Deci în cele mai multe cazuri avem însemnarea de bărăgan.

În limba germană cuvântul „Eden“ este înrudit cu Ödenland (țară pustie).

Toate aceste cuvinte se referă la o țară, care în raport cu Raiul este mai puțin productivă, o țară păduroasă, ce s'ar potrivi foarte bine cu provincia Mecklenburg. Eden în limba ebraică are și forma de heden, care se potrivește foarte bine cu danezul „heede“ (câmp sterp). Țara însă n'a fost un pustiu, fiindcă „ed“ în dialectul bavarez înseamnă domeniu, în limba anglo-saxonă la fel.

„Odem“ este cunoscut ca viață. În ebrește „edem“ (plăcere), deci evreii erau foarte mulțumiți cu acea țară.

Ebreescul „edhel“, „etho“, „ethim“ = fierul plugului (se referă la ogor).

Anglo-saxonul „edhel“, „ede“ = nobil, nobilime; suedezul „adal“ = liber; islandezul „andug“ = norocos, bogat.

Eden mai aparține și următoarei grupe de noțiuni înrudite după sunet: „Eid“ = ehilbar; Eidam = ginere; Ehe = căsătorie; echt = veritabil, curat. Din amintitele comparații reiese, că țara Eden

Între alte daruri, pe cari le are dela Dumnezeu omul, spre a-și lucra mântuirea, este sigur și puterea înțelepciunii, cu care poate cutreera sferele imense ale necunoscutului, pentru a descoperi noi adevăruri, și noi principii de viață. Dar cu ajutorul rațiunii n'a putut omul niciodată descoperi nici eri, nici în zilele noastre, purul și eternul principiu al dragostei față de Dumnezeu, față de oameni și față de toată lumea zidită pentru folosul și desfătarea omului.

A trebuit să vie Fiul lui Dumnezeu pe pământ, să ieie chip de om muritor, nu al unui om obișnuit, ci al omului împodobit cu toate virtuțile, ca să ne învețe cu' fapta și cu vorba, cum trebuie să trăim o viață sfântă și plăcută lui Dumnezeu. Să ne deie o împărăție nouă drept moștenire, o împă-

răție, care nu seamănă cu lumea aceasta, o împărăție în care stăpânește lumina adevărului și mai presus de toate *dragostea fără de margini și fără de condițiuni*. O împărăție unde nu stăpânește nici cruzimea lui Irod, nici Pilat cel fără mustrare de cuget, nici viclesugurile lumii. O împărăție în care judecata lui Dumnezeu este scurtă și dreaptă: Veniți la mine toți cari m'ați săturat când eram flămând, cari m'ați adăpat când m'ați găsit însetat, cari m'ați căutat când eram în boală sau în temniță, pe mine sau pe ori care dintre frații cei mai mici ai mei. Și toți câți n'ați făcut aceasta, n'aveți loc în împărăția și la masa mea. Pentru voi zădarnic mi-am vărsat sângele pentru întărirea legii celei nouă **„iubirea de oameni“**.

Dr. Vasile Sava

GÂNDURI DE PAȘTI

Desbrăcat, cu trupul zdrobit, bătut și batjocorit, Mântuitorul stă umilit pe Dealul Căpățânelor. La sfintele Lui picioare se află Crucea, pe care urma să sufere chinurile groaznice, pe care avea să-și dea în curând sufletul. Servitorii tribunalului jidovesc fac ultimile pregătiri în vederea crucificării. Unii sfredelesc trei găuri în lemnul crucii, alții aduc funii, ciocane, scări și piroane. Soldații romani rânduiți spre păstrarea ordinii, luptă cu masele jidovilor, care au masat Dealul Golgotei.

Și Domnul stă trist, silit fiind să privească ultimile pregătiri pentru moartea groaznică ce-L așteaptă. Ce va fi simțit în acele clipe mult urgisitul Galileian? Inima blândului profet din Nazaret desigur că va fi lăcrimat de durere, văzând cu câtă bucurie lucrează — în neștiința lor, orbiți de patimă — aceia pe care voise să-și mântuiască.

Când totul a fost gata, s'au apropiat de dânsul, poruncindu-i să bea dintr'o cupă, vin amestecat cu fiere. Era băutura care se obișnuia să se dea sâr-

manilor osândiți înainte de execuție, băutura care trebuia să-i amețească, ușurându-le moartea.

Dar Domnul gustând din ea, refuză să golească paharul. El voia să privească moartea cu mintea întreagă, să guste din plin, durerile ei.

Din nou „Fiul Omului“ e încoronat cu cununa de spini; din nou sângele Lui nevinovat, se prelinge pe fața-l suptă de dureri. Scena finală a marelui drame, a celei mai mari drame cunoscute în istoria omenirii, se apropiase.

„Culcă-te pe cruce“, ceasul tău a sunat, „culcă-te pe cruce“, răstignirea începe, îi ordonă cu ton poruncitor unul din servitorii sinedriului.

Și Domnul se plecă spre cruce, „și ca o oaie la junghiere, ca un miel fără de glas înaintea celui ce-l tunde“, se întinse liniștit pe lemnul crucii.

Tare și aspru fusese leagănul improvizat, ieslea vitelor în care își culcase Fecioara Maria pruncul născut; aspră l-a fost întreaga viață pământescă, căci Domnul nu avusese unde să-și plece capul, dar și mai tare și aspru a fost lemnul pe care se culcase pentru ultima oară și pe care urma să-și dea nobilul său duh.

Iisus zace liniștit pe lemnul Sfintei Cruci.

Iisus unul născut Fiul al ceresului nostru Părinte, Iisus Regele Regilor și Domnul cerului și al pământului, zace liniștit, pregătit pentru toate câte vor cădea asupra lui. În curând va sedea pe tronul măririi cerești

de-a dreapta Tatălui. Incurând va fi scăpat de toate chinurile acestei lumi.

„Intinde-ți mâinile tale“, se răstiră la el călăii.

Fără să se împotrivescă, Iisus supus cum a fost în toți cei 30 de ani ai vieții sale sfinte, își întinde brațele sale, așteptând cu groază clipa în care fierul cuielor îi vor rupe carnea palmelor și a picioarelor sale.

Unul din călăii, îngenunchiând pe pieptul său, îi prinde sfânta lui dreaptă, așezând-o deasupra locului în care sfredelise o gaură. Un altul, înarmat cu un ciocan și un piron, se apropie de el.

Iisuse scoală-te, nu mai suferi, neamurile nu sunt vrednice de patimile Tale. Iisuse puternice, alungă pe călăii tăi, zdrobește-i, fă uz de puterea Ta.

Dar Iisus rămâne liniștit, suferind cu resemnare toate.

Nu puterea călăilor îl ținuse locului, ci dragostea Lui față de neamurile pe care venise să Le mântuiască din groapa fărădelegilor.

Călăul ridicând ciocanul, lovește pe capul cuiului, lovește încontinuu, lovește de 36 de ori. Dela o vreme întreaga Golgota răsună de această lovitură. Sângele a stropit fața călăului, fața pistruită a ucigașului. Jidovul transformat în fiară, lovește fără cruțare, lovește până când în fine pironul fără vârf, făcându-și loc prin carne, se înfige în gaura din lemnul crucii.

Iisus suferise fără să clinească. În spasmele chinurilor, trupul Lui lunecase spre dreapta,

a fost o țară bună, în nici un caz un pustiu. A fost — și este și azi — locuită de un popor nobil... Eden a fost Mecklenburgul de azi și se întindea spre nord până la râul Eider din Holstein. Eider foarte bine a putut fi râul Edemului. În sud era mărginit de Elba în Wittenbergul de azi.“²⁸⁾

Versetul biblic: „Și a ieșit Cain dela fața lui Dumnezeu și a locuit în pământul Neid în preajma „Edenului“ (Gen. 4, 16) este un indiciu mai prețios pentru stabilirea înțelesului cuvântului „Eden“, decât toate deducțiile etimologice. Rezultă precis din acest verset, că autorul biblic prin „Eden“ a înțeles o țară oare care, o țară lui cunoscută. Același lucru au înțeles și traducătorii Septuagintei.

Nu avem nici un motiv deci a nu accepta părerea tradițională din biserica răsăriteană, că Edenul a fost țara în care a ființat Raiul plantat de Dumnezeu.

Unde a fost situat ținutul Eden?

Trebue să stabilim dela început, că Edenul, n'are nimic comun nici cu țara, nici cu populația țării amintite mai târziu în Vechiul Testament cu numele de: eden, beth eden, bne eden (II. Reg. 19, 12; Is. 37, 12), nici cu bit adini din inscripțiile lui Assurnasirpal.

Massoreții fac o strictă deosebire de vocalizare între „Eden“ din Gen. 2, 8 și „eden“ „beth eden“, „bne eden“ din Reg. 19, 12; Is. 37, 12.

Iar Bit-Adini: casa lui Adin este numele unui ținut și al unei seminții din vestul Mesopotamiei. Acolo locuiește biblicii Bne-eden. Identic cu acesta este edenul amintit de Ezechiel în 27, 23, întrucât

caracterizarea dată de el ocupațiilor locuitorilor a celui ținut se potrivește cu ceea ce se spune în inscripțiile lui Assurnasirpal și Salmanassar despre locuitorii din Bit-Adin. Probabil este identic și cu beth eden din Amos 1, 5.²⁹⁾

Singurele indicii biblice asupra locului unde era Edenul ne sunt date în versetele Gen. 2, 10—14.

În versetul 2, 10 ni se spune, că Dumnezeu a sădit Raiul în Eden, spre răsărit. În ce sens trebuie luată noțiunea răsărit? În text sunt date trei posibilități. Autorul biblic s'a putut gândi: a) la extremul răsărit al lumii cunoscute de el; b) la răsărit în raport cu Palestina; c) la răsăritul Edemului. Din context mai probabilă este părerea că Edenul în care era Raiul se afla în răsăritul Lumii cunoscute de autor. Căci împrejurarea, că grădina trebuia să fie udată și răcorită de apa unui râu, că oamenii erau goi și după ce păcătoșesc își fac haine din frunze, pledează pentru părerea, că Edenul a trebuit să fie undeva în sud. Argumentul la care se provoacă cei cari îl caută într'o regiune nordică, întemeiați pe Gen. 3, 21: „Și au făcut Domnul Dumnezeu lui Adam și femeii lui îmbrăcăminte de piele și i-au îmbrăcat pe ei“, este lipsit de seriozitate. Au doară pieile de animale n'au fost cea mai veche îmbrăcăminte omenească în toate regiunile Pământului și în toate anotimpurile? Până chiar și azi pentru orientali pielea de animal este o îmbrăcăminte de cinste, mult iubită. Cum ar fi și putut ajunge autorul biblic la ideea, că Raiul a fost în nord, unde condițiile de trai sunt anevoioase, unde natura este

puțin darnică pentru om? Dinpovrivă întreaga povestire, presupune o climă caldă.

În versetele 2, 12—14 ni se spune că Edenul era udat de apele unui râu, care la ieșirea din Raiu se împărția în patru brațe, prin cari își continua cursul. Dintre aceste patru brațe, respective patru noi râuri, pe cari autorul le cunoaște cu numele, două sunt amintite mai întâi ca înconjurând fiecare câte o țară.³⁰⁾ Primul este Fison și înconjoară vestita țară bogată în aur, bedolah și piatră șoham, numită Chavila. Al doilea este Gheon și înconjoară țara Kuș. Al treilea și al patrulea sunt cunoscutele râuri ale Mesopotamiei. Tigru (Chiddehel) și Eufrat (Phrat).

Deci răspunsul pe care-l putem da întrebării, unde a fost Edenul este: Edenul a fost o țară, un ținut în răsărit, undeva în nemijlocita apropiere a râurilor Eufrat și Tigru. Acest răspuns însă nu ne mulțumește.

Căci dacă pentru autorul biblic și pentru contemporanii săi, determinările geografice ale Edenului, indirect ale Raiului, fac posibilă identificarea acelui loc cu precizie pe planeta noastră, tabloul geografic înfățișat, pentru noi este destul de vag. Din toate indiciile geografice biblice, nouă ne sunt cunoscute numai râurile Mesopotamiei: Tigru și Eufrat. De aceea problema identificării râului, care udă Raiul și a celor două brațe numite Fison și Geon este azi problema fundamentală în stabilirea locului unde a fost Raiul strămoșesc.

așa încât stânga nu mai ajungea la locul în care trebuia să între pironul stâng. Fără milă, călăii trag de mâna devenită prea scurtă a Domnului, mărindu-i și mai mult durerea. Trag, împing fără cruțare, până ce mâna ajunge la locul fixat.

Din nou se repetă scena de mai sus. Din nou alte 36 de lovituri sunt de lipsă pentru a pironi și această mână de lemnul sfânt.

Măinile sfinte, mâinile cu care Domnul făcuse multe minuni, cu care binecuvântase no- roadele, sunt ținute. Supra- omenești sunt chinurile, pe care Domnul le suferă pentru păca- tele noastre.

Ura jidovilor crește din ce în ce tot mai mult. Fiii lui Iz- rail, asemenea fiarelor sălbatece, cu cât văd suferințele Domnu- lui, cu atât sunt mai dornici de sângele Lui.

Când ultima lovitură a amu- țit, se reped ca hienele pusti- lui asupra picioarelor Lui, care în urma durerilor insuportabile s'au strâns, trăgând fără de milă de ele. Când operația lungirii picioarelor e terminată, când toate vinele și mușchii sunt rupți, așezând piciorul stâng peste cel drept, le strâng strâns cu funii, de cruce. E adus un nou piron, mai mare și mai lung ca cele de până acum. Iarăși cade ciocanul greu asupra cuiu-

lui. Dar osul rezistă. Cad iarăși 36 de lovituri, până să-și facă fierul loc prin os și carne. Du- rerile l-au electrizat tot trupul. Inima a încetat de a-l mai bate, răsufllarea i s'a oprit, paloarea morții l-a cuprins fața.

E cu putință să descriem oare toate chinurile prin care a trecut Domnul? Nu! Noi oa- menii păcătoși și ușurateci, care pășim fără nici-o grijă pe acest pământ, nu ne putem imagina durerile pe care Domnul le-a suferit pentru noi. Noi pășim mai departe în ritmul zilelor, disprețuind drumul greu pe care l-a mers Domnul, pășim mai departe pe drumul pierzării. Dar să ne oprim măcar acum în ceasul al 11-lea din mersul nostru accelerat și să cugetăm asupra drumului parcurs. Fost-a el o cale dreaptă, o cale a Dom- nului, sau o cale a păcatului, o cale a feluritelor vicii?

Nu mai continuu! Fiecare din noi să se judece pe sine însuși.

Suntem în fața marelui Praz- nic al Învierii Domnului. An de an, de câte ori ne apropiem de această sfântă Sărbătoare, gân- durile mele se reîntorc înapoi, la toate suferințele pe care Dom- nul Le-a suferit pe Golgota pen- tru noi.

Isuse cel răstignit, fie-ți milă de noi și ne mântuiește pe noi!

G. G. STĂNESCU

ÎNVIERE ȘI REÎNVIERE

Ar fi greu de precizat în ce rezidă puternica forță magne- tică, care la fiecare apropiere de Paști ne atrage cu atâta pu- tere spre largul satelor. Să fie oare farmecul naturii desmor- țite, ori forța mistică a sărbă- torii și a mediului?

Pe mine mă îndeamnă ca o ispită stăruitoare, la o incon- știentă evadare din strâmtoarea apăsătoare a formelor conven- ționale, din atmosfera îmbăcsită între zidurile orașului. Din com- primarea trupului și eului rănit.

Să fie oare Paștile copilă- riei; cu cerul lor senin, cu jo- cul lor sglobiu, departe de mă- surătoarea restricțiilor și nesfâr- șitelor avertismente paterne, de civilizație, colo, în largul live- zilor îmbrăcate în mătasa foșni- toare a ierbii verde, cu colierul păpădiei la gât și păzite de pajii sălciilor de strajă, dela margi- nile șanțurilor de întăritură...

Ori poate jocul melodios al undelor împrăștiate din nesfâr- șitul dangăt de clopot, vestitor al învierii și mântuirii noastre. Sau măiastra îmbinare a tutu- ror acestor factori contributivi, cari înalță sufletul omenesc de- asupra măruntelor preocupări te- restre, — spre sferele înalte ale originei sale necuprinse.

Căci, fără multă aprofun- dare teologică, fără de deducții de rațiune și logică, sărbătoa- rea Paștilor cu toată amintirea părții sale dureroase, dă vieții noastre atâta înviorare. Dă elixi- rul reînvierii miraculoase lumii!

Chiar dacă n'a existat nici- când o nedreptate mai mare, nici dramă iscodită de minte omenească, care să atingă tra- gicul atât de profund al jertfei, n'a fost nici un rezultat, atât de altruist, binefăcător și su- blim ca și răcumpărarea lumii, prin această jertfă.

Cel ce a pus viață în mor- mânt, ne-a dat posibilitate să ne curățim de aluatul cel vechiu, ca să fim frământătură nouă (I. Cor. V. 7). Așa cum a dat pu- tință mugurilor ca să învie din mormântul iernii, lanurilor din sămburele așezat în mormântul brazdei, — a dat și sufletului putință să învie din mormântul păcatelor. Ne-a dat posibilita- tea ca să fim morți păcatului și vii lui Dumnezeu, prin Iisus Domnul nostru.

Învieria este viața însași re- dobândită prin înfrângerea morții sale. Este viața eliberată, vie și fericită. El însuși, Mântuitorul a spus: „Celce crede în mine va fi viu, chiar dacă va muri. Și

In jurul Regelui și al Patriei

În vremuri cenușii, în epocile de frământări, — luciditatea și bărbăția sunt santinelele cele mai de preț ale oricărui Stat. Să fim fericiți și să fim mândri, că în clipele acestea de în- volburări internaționale, paznicii aceștia ai noștri își profilează de jur împrejurul țării noastre sfaturile lor impunătoare, neagre- sive, dar gata să facă față, oricând, oricărui împrejurări.

Mai mult decât oricând, nu trebuie să ne mințim pe noi înșine, nu trebuie să ne acoperim ochii cu văluri, nu trebuie să evităm de a spune lucrurilor pe nume.

Având în fruntea țării pe marele nostru Rege, având la conducerea Statului guvernul cel mai conștient, mai dinamic și mai hotărât, sudați în același uriaș bloc al solidarității naționale, putem privi situația cu tot calmul, cu toată încrederea și cu tot optimismul.

Prin urmare nimic nu ne poate împiedica să constatăm că momentele, prin care trecem, au gravitatea lor, după cum nu mai puțin trebuie să subliniem că această gravitate nu înseamnă nici ireparabil, nici primejdie iminentă. Nimic nu ne va face să ocolim adevărul: *Europa este în plină fază convulsivă, o fază care determină fiecare Stat să fie tot timpul la pândă, cu arma la picior.*

Noi nu mai puțin veghiem. Veghea noastră este liniștită, încrezătoare, consolidată prin sentimentul ferm că suntem — 20 milioane de români — un singur trup și un singur suflet de nebiruit.

Un trup și un suflet păzite de supremele realități naționale: Regele și Națiunea; un trup și un suflet, care — la rândul lor — alcătuiesc un scut de oțel în jurul acestor semne cardinale.

Nu netemem de nimic, nu vizăm — prin paza noastră — pe nimeni.

Numai pe cei cari s'ar gândi să ne fie dușmani.

Suntem doar pregătiți și vigilenți. Nimic mai mult. E drep- tul nostru.

Luminați de înțelepciunea marelui nostru Suveran, având certitudinea puterii noastre, uniți de același suflu de românism dela un capăt la celălalt al țării — putem aștepta, în liniște, venirea sau trecerea norilor.

oricine viază și crede întru mine: în veac nu va muri." Învieria Domnului este sărbătoarea ier- tării, a păcii și a eliberării noas- tre. Sărbătoarea bucuriei și ve- seliei. Acolo, la țară, unde În- viera Domnului se îmbină și formează mobilul reînvierii na- turii; acolo în misticismul me- diului rustic, se resimte în toată plenitudinea cântarea irmosului, învierii.

Popoarele se veselesc, se împacă și nfrățesc, în crești- nescul salut: *Hristos a înviat!*

V. Mateiu

EVANGHELIA

Ioan 1, 1 - 17.

Primele 17 versete din evanghelia sf. Ioan sunt imnul de slavă al crești- nătății; sunt soare răsărit asupra u- nei lumi noi, care încălzeste și lu- minează viața spirituală creștină. Din aceste verseturi introducătoare ale e- vangheliei sf. Ioan se desprinde a- tăta căldură, atâta siguranță, atâta conștiință de sine, atâta fiască ali- pire de Cel ce a venit în lume ca să ne mântuiască, încât până la sfâr- șitul veacurilor vor fi cea mai de preț hrană sufletească a creștinilor.

Cuvintele Evanghelistului sunt răs- punsul senin al celui ce a văzut cu proprii lui ochi nenumăratele semne ale dumnezeirii lui Iisus și a ascultat cu propriile lui urechi cuvântul ade- vărului. Acest răspuns era dat unor

atitudini sectare, unor doctrine false, unor speculațiuni filosofice păgâne.

Frumuseța stilului, dar mai ales neîntrecuta frumusețe a ideilor și felul cum ne este expusă în câteva pro- poziții întreagă economia mântuirii, trădează pe omul, care a meditat o- dânc asupra celor văzute și auzite și sub călăuzirea Duhului sfânt s'a știut chemat să fie propovăduitorul dreptei credințe.

În ziua Învierii — în locul lu- minii orbitoare, care a copleșit pe sol- dații străjuitori ai mormântului Ce- lui ce n'a putut fi înghițit de peri- cline — Biserica ne învâltue în du- hovniceasca lumină a cuvintelor ins- pirate de Duhul sfânt unui om, care s'a constituit mărturia Adevărului. Creștinii suntem dator să privim mi- nunea vestită de femeile mironosițe la lumina acestor cuvinte.

Învieria e actul culminant al mân- tuirii neamului omenesc — cuvintele Evangheliei din ziua Învierii sunt te- melia vieții creștine. Ele ne desco- peră ceriul în care s'a pregătit din veac opera de răcumpărare; ne desco- peră nemărginita bunătate și înțe- lepciune a lui Dumnezeu. Ne arată dreapta credință despre Fiul lui Dum- nezeu și despre activitatea Lui. Ne ridică la demnitatea de fii ai lui Dum- nezeu și moștenitori ai împărăției Lui. Sfințește pământul și-l împodobește cu dreptate și bunătate.

Destinate să fie pavăză împo- triva atitudinilor sectare, împotriva doctrinelor false, împotriva specula- țiunilor filosofice păgâne, cuvintele Evangheliei produc în suflete înviera- la viața adevărată.

I. G.

Poemele copilăriei

SECERISUL

Secerișul este pentru țărani noștri
o mare sărbătoare.

Dimineața, când la orizont de-
abea se ivesc cele dintâi unde de
lumină, flăcâi și fete tinere pornesc
spre lanurile de grâu, ce se înclină
ușor la suflarea vântului.

Razele soarelui mângâie spicele
coapte, cari se prăbușesc sub ascu-
țișul secerii necruțătoare.

Fetele voioase înnoată par'că prin
holdele bogate, iar macii roșii le îm-
podobesc obrajii bronzăți de arșița

globului de foc. Flăcâii cântând lu-
crează de zor, prefăcând nesfârșitele
fire de aur în snopi, ce strălucesc
în dogoarea amiezii ca niște bulgări
rupți din el.

Odată cu apusul ce se apropie,
liniștea începe să se coboare peste
miriști, iar flăcâii pe lângă carle
încărcate, pornesc încet spre sat.

Tot cerul par'că arde de ultimele
priviri ale soarelui, care pleacă și el
să se culce orbit de atâta frumusețe.

O pace profundă învăluiește sa-
tul, auzindu-se doar cântecul ușor al
greerilor în noaptea ce se lasă...

PIA RUXANDRA

INFORMAȚIUNI

Tuturor abonaților, colabora-
torilor și prietenilor noștri le tri-
mitem cele mai bune urări de
sfintele sărbători ale învierii, zi-
cându-le din toată inima: HRIS-
TOS A INVIAT!

Jurământul recruților la Cluj.
Duminecă, 2 I. c., s'a desfășurat cu
mare pompă solemnitatea depunerii
jurământului recruților din contin-
gentul 1939. Serviciul religios a fost
oficiat de însuși P. S. Episcop Ni-
colae Colan. Au asistat d-nii: dr.
Coriolan Tătaru, Rezidentul Regal al
Ținutului Someș, col. Manole Enescu,
prefectul județului, dr. Sebastian Bor-
nemisa, primarul orașului, generalul
Cartianu, Atanasie Popa, comandan-
tul Străzii Țării din ținutul nostru,
ș. a. După înălțatoarea solemnitate
a luat cuvântul întâi P. S. Episcop
Nicolae îndemnând soldații la cre-
dință pentru Țară și neam. Apoi d-l
general Cartianu, ține un discurs stră-
bătut de o covârșitoare dragoste față
de glie și Tron. Solemnitatea s'a
încheiat prin defilarea premilitarilor
și a recruților.

Așezământul Veturia I. Lapedatu.
Nu de mult I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae a sfin-
țit casa dela Brașov a Așeză-
mântului Veturia I. Lapedatu.
Domnul Ioan I. Lapedatu, direc-
tor la Banca Națională din Bu-
curești, fost ministru al finan-
țelor, a constituit în amintirea
neuitatei sale soții Veturia I.
Lapedatu născută Papp, o fun-
dațiune cu numele de mai sus,
pe seama arhiepiscopiei noastre
din Sibiu. Scopul acestui așe-
zământ este ajutorarea tineretu-
lui școlar cu merite la învăță-
tură și fără mijloace materiale
suficiente, precum și ajutorarea
intelectualilor ajunși la bătrâ-
nețe în lipsă și suferință. Ave-
rea acestui așezământ este as-
tăzi în valoare de aproape șase
milioane lei. Acestui așezământ
aparține și casa nouă cu două
etaje, situată la poalele Tâmpii
din Brașov care a fost sfințită.

Fapta dlui Lapedatu este în
linia marilor tradiții ardelenesti.
Noi o încreștăm aici cu adâncă
satisfacție morală.

Investitură regală. In ziua de
28 Martie a. c. a avut loc la Palatul
regal din București ceremonia inves-
titurii noului episcop catolic din Alba-

Iulia, P. S. S. dr. Marton Aron. So-
lemnitatea s'a desfășurat în sala Tro-
nului în prezența M. Sale Regelui
Carol II-lea.

† **Maniu Lungu.** Încă unul din
preoții destoinici ai Bisericii arde-
lene s'a dus pe drumul veșniciei.
Prin excepție dela canoane fiind hi-
rotonit fără căsătorie, preotul Maniu
Lungu din Rășinari s'a devotat cu
tot sufletul satului său de naștere,
păstorindu-l cu evlavie și înțelep-
ciune timp de 45 ani. I s'au oferit
demnități bisericesti, ca o recunoaș-
tere a vredniciei sale deosebite. Le-a
refuzat pe toate, preferind să rămână
la altarul copilăriei sale, în preajma
mormântului marelui Mitropolit An-
drei. Toți l-au iubit și l-au respectat
pentru alosele lui însușiri sufletești
și intelectuale. A fost un preot al
modestiei sincere și bunătății evan-
ghelice. De aceea nu va fi uitat de
cei ce l-au cunoscut, și cu atât mai
puțin de satul mândru, care s'a bu-
curat aproape o jumătate de veac de
duhovnicia lui blândă și luminată.
Domnul să-i dea cununa dreptății.

Radio și Sfintele Paști. Socie-
tatea de Radiodifuziune a luat lău-
dabila hotărâre de a se cânta cu o-
cazia Sf. Sărbători muzică potrivită
cu zilele de reculegere sufletească.
Într'adevăr muzica, cu care Orfeu
îmblânzia fiarele cele mai îngrozi-
toare, este mijlocul cel mai potrivit
pentru înălțarea sufletelor, pentru des-
cătușarea lor de ceea ce este lumesc.
Iată de ce creștăm cu mulțumire a-
ceastă hotărâre pe răbojul acestei ru-
brici, bucurându-ne din inimă de ast-
fel de inițiative frumoase.

S'a stins o viață curată. Ple-
carea așa de timpurie dintre noi a
regretatei doamne Nuțy Dr. L. Ger-
man a stârnit o jale adâncă printre
toți cari au cunoscut-o. Ființă plină
de armonia bunătății și inteligenții,
a simțirilor delicate și voioșiei ange-
lice, ea n'a întâlnit în calea ei decât
dragoste și simpatii. Ori unde era o
faptă bună de împlinit sau o durere
de alinat, ea era acolo cu surâsul ei
cald și dorul ei de jertfă. Profund
credincioasă și-a iubit căminul și al-
tarul, cu o pasiune impresionantă.
De aceea, a suportat greaua cruce a
suferințelor ei îndelungate, cu o re-
semnare creștină neînchipuită. A fost

un eroism moral ce o înalță pe veci
în inimile noastre, ca un exemplar
serafic. Din lumina cerească, ce-i în-
cadrează chipul duios, noi culegem
îndemnul unei victi de mare fru-
musețe creștină. Fie-i îngerii aproape,
somnia dulce!

Un gest nobil. Societățile de
foști luptători, având 20.000 mem-
bri, au adus la cunoștința Președin-
telui Consiliului de miniștri, că s'au
constituit în „Divizia voluntară Re-
gele Carol II“, a luptătorilor campa-
niei 1913, cerând ca să poată lupta
în primele linii, în caz că România
ar fi atacată. Comitetul pentru care
semnează dl general Livezeanu și se-
cretar: general Simionescu, cer ca
cererea lor să fie supusă spre apro-
bare M. S. Regelui. Iată un nobil
gest de patriotism, care va întări
conștiințele tuturor românilor și va
servi drept avertisment acelora ce ar
nutri vre-un gând dușmănos față de
patria noastră. Să știe toată lumea
că Românii vor sări în picioare ca
un singur om spre apărarea pămân-
tului românesc stropit cu sângele a-
tător luptători căzuți dealungul veacu-
rilor.

**Convenția economică româno-
franceză.** Între România și Franța
s'a încheiat o convenție economică
asemănătoare celei româno-germane.
După cum reese din discursul dlui
Armand Călinescu, președintele Con-
siliului de Miniștri, ținut la adunarea
F. R. N.-ului, acest acord nu este o
convenție pripită, ci unul din punc-
tele bine stabilite ale programului gu-
vernului.

România își urmează cu hotărâre
deciziunea ei de a contribui la întă-
rirea păcii, participând cu sinceră
solidaritate europeană la orice ac-
țiune care ar putea limpezi orizontul
întunecat al continentului. Firește că
ea nici nu va discuta ipoteze care
i-ar aduce o cât de mică vătămare
onoarei sau independenței ei. Prin
această atitudine nobilă România este
convinsă că aduce un prețios ser-
viciu cauzei păcii.

„Războiul s'a sfârșit“. Acesta
este conținutul celui de al 982-lea
comunicat oficial al marelui cartier
naționalist. Comunicatul, semnat de
victoriosul general Franco, a fost pri-
mit cu nestăvilit entuziasm de popu-
lația întregii Spanii. Într'adevăr,
capitularea Madridului a încheiat ul-
tima filă a tragediei spaniole. Acum
s'a aflat că România recunoscuse gu-
vernul Franco încă dela începutul lui
1939. Faptul a fost ținut secret pen-
tru a nu primejdui viața naționaliști-
lor spanioli adopțiți în legația Ro-
mâniei la Madrid. În urma căderii
Madridului guvernul Statelor Unite
a recunoscut guvernul Spaniei na-
ționaliste. De-acum nu va mai exista
o Spanie naționalistă și una republi-
cană, ci numai o Spanie creștină și
unită. România se bucură sincer de
renașterea sorei sale latine.

Fericire maghiară. O nouă li-
nie de frontiera a fost fixată între
Ungaria și proaspătul stat indepen-
dent al Slovaciei. Prin această nouă

graniță Slovacia pierde un teritoriu
de 1700 km. pătrați și 64.000 de lo-
cuidori, dintre cari nici unul nu este
ungur. În schimbul acestei amputări
Slovacia nu obține nici o compen-
sație dela Ungaria. Nu invidiem că-
tuși de puțin această „fericire“, care
se sprijină pe disprețul principiului
etnic.

Donație. Familia Prof. Ion. Oțoiu
dela Facultatea de Agricultură din
Cluj a dăruit suma de 800 lei pe
seama „Crucii roșii“, filiala Cluj,
drept răscumpărare a cununei de flori
pe mormântul regretatei doamne Nuți
Dr. Gherman.

**Învităm aci preoțimea română
în restanță cu trimiterea rapoar-
telor pe 1938, să le înainteze săp-
tămâna viitoare la ofiile proto-
popești, de unde centralizate fiind
în tablouri să primim în timp util
toate datele necesare, pentru ra-
poartele noastre generale către
Adunarea eparhială.**

**Ceaiul copiilor săraci la Te-
cuci.** Duminecă 19 Martie a avut loc
la Cercul subofițerilor din Tecuci un
ceai în folosul comun al copiilor să-
raci, organizat de Societatea Femei-
lor Ortodoxe din localitate. Un bufet
bine asortat și un bazar bogat aran-
jat din obiectele lucrate de elevii gim-
nazului au fost punctele de atracție
ale reuniunii. Elita societății luând
parte la această caritabilă operă, cea-
iul s'a bucurat de un succes frumos.
Faptul este îmbucurător și plin de
frumusețe și ar fi de dorit ca filialele
Societății Ortodoxe a Femeilor Ro-
mâne să-l repete cât mai des. Nu
putem decât să ne bucurăm privind
rodnică activitate a vrednicilor noas-
tre românce și să le urăm cât mai
mult spor în munca pe care o în-
treprind.

**Muzica românească peste ho-
tare.** Înafară de rolul important pe
care România începe să-l joace în
politica internațională, meritele noas-
tre ca popor încep să fie și ele apre-
ciate. Astfel Radio-Varșovia a trans-
mis Vineri seara o oră de muzică ro-
mânească, precedată de o conferință
asupra caracteristicilor ariilor popu-
lare românești de dra Alice Simon.
În Orient, în Iran (Persia), violonce-
listul Sandu Albu se bucură de o
primire călduroasă din partea publi-
cului persan. Ariile românești sunt
foarte gustate în societatea muzicală
a Iranului, și este de așteptat ca și
alți artiști români să fie invitați în
acea țară. Iată niște soli care vor face
țara noastră mai apreciată în străină-
tate decât ar putea-o face puterea
armată.

Ocuparea teritoriului Memel.
Lituania a cedat Germaniei teritoriul
Memel, în urma unor conversații între
ministrul de externe al Lituaniei și
dl von Ribbentrop, ministrul Afaceri-
rilor străine al Reichului German.
Führerul a sosit la Memel în fruntea
flotei germane. El a rostit o cuvân-
tare de netăgăduită importanță. În
Lituania domnește o intensă amără-
ciune față de ultimele evenimente.
Președintele republicii Lituanie s'a
dus la Berlin, pare-se pentru a cere
Cancelarului Hitler să „desrobească
Lituania“. Nu este exclus ca Ger-
mania să anexeze și Lituania. Unde
se va opri oare această ciudată sete
de dominare? Cei cari schimbă azi
harta Europei ar face bine să mai
citească unele pagini ale Istoriei.

BIBLIOGRAFIE

Dr. Seb. Stanca: „Viața și activitatea episcopului Vasile Moga 1774—1845.” Cluj, 1939. 125 pag.

Cel dintâi vlădică ortodox român după desbinarea religioasă dela 1700 nu s'a bucurat de atenția meritată a posterității. Din contră mențiunile sumare ce s'au făcut de unii istoriografi prin manuale și monografii îl prezintau în culori nefavorabile, făcând să se acrediteze legenda că Vasile Moga a fost unul din cei mai slabi vlădici ai Bisericii ardelen.

Era o greșală profundă și o regretabilă nedreptate. Numai Mitropolitul Șaguna a avut cuvinte bune pentru el în Istoria Bis. ortodoxe. A trebuit să treacă vreme, aproape 100 de ani dela moartea lui, ca să iese la iveală adevărul istoric, pe temeiul actelor noi din arhive și a unor cercetări mai atente a împrejurărilor.

Păr. consilier Seb. Stanca vine cel dintâi și ne dă o biografie condensată, dar justă și obiectivă, a venerabilului Ierarh. În 16 capitole ne vorbește despre antecedentele și alegerea de episcop din 1810, datele biografice, hirotonia, restricțiunile cuprinse în cele 19 puncte odioase, reședință, seminar, instrucția clerului, manualul de teologie morală, activitatea pastorală a episcopului, propaganda catolică, școala românească, Gh. Lazăr, activitatea națională-politică, și luptele cu Sașii.

Autorul ne prezintă un portret nou de vlădică, învățat, conștient de misiunea lui, apărător neobosit al Bisericii sale, luptător îndârjit pentru drepturile nației, sprijinitor generos al tineretului doritor de cultură înaltă și convins susținător al mișcărilor de progres românesc. Cartea îți dă o mare satisfacție morală, pentru că reabilitează un Episcop meritos, vrednic de recunoștința Bisericii și a neamului. De aceea i se cuvin autorului toate laudele. Ne-am bucura și mai mult, dacă mai târziu ar relua subiectul, dezvoltându-l într-o lucrare mai amplă, căreia să-i atașeze și o colecție de documente.

I. M.

A apărut Nr. 4 pe Aprilie 1939 al revistei „Viața Ilustrată”, de sub direcția P. S. Episcop Nicolae Colan, cu următorul sumar:

† Nicolae Colan: Cuvânt de învățătură la Praznicul Sfințelor Paști. Dr. Sebastian Stanca: Pomenirea Patriarhului Miron al României. Ioan Opriș: Mister Pascal (poezie). Dr. L. G. Munteanu: Bucuria Sfințelor Paști. G. Al. Oriță: Peisaj (poezie). Al. Străoneanu-Balaș: Rondelul albelor năzuiri și Inserate (poezii). Grigorie T. Marcu: Mirenii în Biserică. Zevedeiu Barbu: Gândul negru. Const. Goran: Celor ce dorm (poezie). Pr. Augustin Faur: La mormântul Părintelui prof. Dr. A. Buzdug. S. Tamba: Fabulă (poezie). L. Bologa: Amintiri, care nu se șterg. Dr. G. G. Stănescu: „Ai învins Galileene!” I. Mănițiu: Florar (poezie). N. Hurlup: Epigrame. N. C.: Cronica literară: Viața și activitatea episcopului Va-

sile Moga. Către țara ochilor mei. Predica de pe Munte. Poezii de O. Goga (trad. în ungurește de Alex. Kibédi). Tipografia „Astra” Brașov. Reîntoarcere la sat. * * * Cronică internă: Funerariile naționale ale neuitatului Patriarh Miron. Conferințe religioase. România și evenimentele din Europa centrală. Cronică externă: Ultimele evenimente. Viața veselă. Numeroase ilustrații.

A apărut „Revista Teologică” Nr. 2—3, cu următorul cuprins:

Î. P. S. Sa Dr. Nicolae Bălan: Biserica și renașterea națională. Prof. univ. Dr. Ioan Lupaș: Chestiuni de metodă privitoare la lucrări de sinteză istorică. Pr. Dr. Nicolae Terchilă: Elemente de filosofie creștină. Pr. prof. Dr. Gh. I. Ghia: Insinuările unui iezuit. Prof. Dr. Nicolae Neaga: Ecclesiastul (scurte note explicative). Prof. Emilian Cioran: Corespondența unui preot din anii 1848 și 1856 — fost și duhovnic militar. Pr. Gheorghe Secaș: Învățăturile duhovicești ale călugărilor Calist și Ignatie, cei numiți Xantopoli. Pr. Mih. Neagu: Predică la Dumineca „Fiului pierdut”. Gr. T. Marcu: Atitudini: Un detrector al Ortodoxiei: Arhimandritul apostat Teodosie Bonteanu. Grigorie T. Marcu, Nichifor Todor, Diacon I. E. Naghiu. Pr. D. Veștemean și Pr. Ilarion V. Felea: Mișcarea literară: Închinare Înalt Prea Sfințitului Patriarh Miron cu prilejul împlinirii vârstei de 70 ani. Problema răului la Fericitul Augustin. Schisma între Patriarhii Fotie și Ignatie? Învățăturile bunului și credinciosului Domn al Țării Românești Neagoe Basarab Voevod, către fiul său Teodosie Voevoda. Hristoitiia. Legea noastră strămoșească și unirea, în lumina istoriei. The elements of the spiritual life. Un manuscris din anul 1419 al Liturghiei Sf. Vasile cel Mare. La picioarele altarului. Gr. T. Marcu: Cronică: Maramureșul ortodox a fost reasezat întru ale sale. Gr. T. M. și Dr. N. T.: Note și informații.

„Biblioteca amvonului”. Sub acest titlu se tipărește în Tipografia Diecezană a Sf. Episcopii din Oradea, o bogată colecție de cuvântări bisericesti. Câte 4—6 cuvântări pentru fiecare Duminecă, scrise de profesori de teologie, consilieri eparhiali, protopopi, profesori de religie și alți preoți din eparhie.

Până acum au apărut cinci numeri, cari adunați într'un volum dau o colecție de 457 pagini, cu 63 predici pentru timpul dela Dumineca Vameșului și Fariseului și până la Dumineca Rusaliilor.

Un număr din Biblioteca Amvonului, costă 50 Lei. Cinci numeri, adică Vol. I. (457 pagini cu 63 predici) în legătură de lux total în pânză și cu auritură, costă Lei 250.

Se poate comanda dela „Tipografia Diecezană” din Oradea. Str. Episcop Ciorogariu Nr. 3. Se trimite cu ramburs sau contra prețului anticipat prin mandat postal.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 1734/1939.

COMUNICAT OFICIAL

În conformitate cu dispozițiile regulamentului „Fondului de ajutorare preoțesc”, Art. 9, al Eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului, despre situația acestui fond la 31 Decembrie 1938, publicăm următorul

BILANȚ:

I. Venituri:	
1. Soldul dela 31 Decembrie 1937	Lei 1,509.568.—
2. Cotizațiile de membri și membre din anul 1938	„ 759.850.—
3. Dobânzi capitalizate din anul 1938:	
a) dela Consiliul Eparhial (catedrala) 25.000.—	
b) dela Consiliul Eparhial	21.788.—
c) dela Casa Națională de Economii 10.735.—	57.541.—
	<hr/>
	În total . . . . . Lei 2,326.959.—

II. Cheltuieli:

1. Ajutoarele de înmormântare din anul 1938 pentru membri și membre decedate: Maria C. Dumitrescu, Iuliana A. Mușat, Silvia A. Faur, Lucreția I. Suciava, Valeria Tr. Pleșa, Petru Bot, Teodor Toader, Vasile Suci, Gherasim Narița	311.500.—
2. Rest din ajutorul după pr. A. Monda Cotizațiile restituite membrilor plecați din Eparhia noastră: Vasile Pașca, Nic. Făt, Pavel Teodorescu, Miron C. Nuțu, Dumitru Colceru, Minerva Borzea, Teofan Mătășaru (cotizații în plus restituite A. Monda 100, Liviu Rebreanu 200, Remus Roșca 100 Lei)	42.700.— 40.406.— Lei 394.606.—
	<hr/>
	Sold la 31 Decembrie 1938 Lei 1,932.353.—

III. Cotizații restante și neîncaste până la 31 Dec. 1938 . . . . . Lei 24.014.—

IV. Ajutoare încă neachitate pentru preoții decedați: Al. Sighiartău, Aurel Boier, Aug. Herman . . . . . „ 172.300.—

V. Membrii cotizanți:

1. Membrii vechi din anul 1937	432
2. Membrii noi din anul 1938	12
3. Membre vechi din anul 1937	354
4. Membre nouă din anul 1938	9 total 807
dintre cari în anul 1938 a) au murit	11
b) s'au retras	7 total 18

Rămân la 31 Decembrie 1938 789

VI. Dela înființarea fondului (1 Iulie 1931) până la 31 Decembrie 1938 s'au acordat din acest fond 58 ajutoare de înmormântare în sumă totală de 3,004.069.— Lei.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial dela 8 Martie 1938.

Pentru Episcop:
Dr. Seb. Stanca.

Secretar:
Cons. ref. Ion Goron.

Nr. 2056/1939.

Comunicat.

Consiliul central bisericesc sesizat de unii preoți-profesori de religie și cateheți, că orele de catehizație li s'au pus în orarul școalelor astfel încât nu-și pot împlini datorițele lor și de cateheți și de preoți, conform legii, a intervenit la Ministerul Educației Naționale, care cu adresa Nr. 15378 din a. c. dispune ca preoții să facă această catehizare în timpul lor liber independent de orarul școlii.

Cluj, la 22 Martie 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 2171/1939.

Comunicat.

Aducem la cunoștință preoțimeii noastre că On. Minister al Interneilor, în urma intervenției Sf. Sinod a interzis cu ordinul Nr. 10181 A din 31 Mai 1938 și Nr. 4110 din 12 Martie a. c. ca Alexiu Vaida din Gherla să mai vândă icoane creștine în satele noastre. Aceste ordine s'au comunicat și tuturor prefecturilor. Cu toate acestea s'a constatat că susnumitul tot mai face comerț cu icoane având pe acestea aplicată o ștampilă că vânzarea este aprobată de autoritățile din București.

Atragem atenția preoțimeii noastre asupra acestei opreliști, având a denunța eventuala apariție a acestui vânzător sau a icoanelor lui jandarmeriei locale și prefecturilor.

Cluj, la 27 Martie 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 570/1938 pp. (13) 1—3.

CONCURS

Se publică concurs pentru postul de paroh din parohia Gârbova-de-sus, protopopiatul Aiud, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat, conform calificăției și anilor de serviciu.
2. Casă parohială cu toate supraedificiile.

3. Sesiunea parohială, în mărime de 16 jug. 1310 st. p. arător, grădină, fânaț, etc. și 14 jug. 432 st. p. păduri folosind anual 0.48 teritor după amenajamentul aprobat.

4. Onorariile stolare obicinuite.
Viitorul paroh va intra în funcțiune și drepturi la data pensionării actualului paroh Vasile Maxa, care și-a cerut pensionarea pentru limită de vârstă.

Cererile la concurs se înaintează Ven. Consiliu Eparhial, în termenul de mai sus; iar candidații admiși, pe lângă prealabila noastră incuviințare, se vor putea prezenta în parohie, spre a face cunoștință cu poporul.

Aiud, la 20 Martie 1939.

Ioșif Pop, protopop.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.